

هنرستانی در کیلو متر ۲۵ اتوبان تهران - قم

گزارشی از هنرستان آموزشی - تولیدی امام صادق (ع) رباط کریم

با یک ماشین آژانس به سمت هنرستان کشاورزی امام صادق (ع) راه می‌افتیم. یک اشتباه باعث می‌شود که ما به جای این‌که به سمت اتوبان قم برویم، به سمت اتوبان ساوه حرکت کنیم.

هنرستان کشاورزی امام صادق (ع) اگرچه تحت پوشش اداره کل آموزش و پرورش شهرستان رباط کریم است، ولی در کیلومتر ۲۵ اتوبان تهران - قم قرار گرفته است و برای رفتن به این هنرستان، باید از اتوبان تهران - قم رفت نه اتوبان تهران - ساوه. ما اشتباه کرده بودیم و از اتوبان تهران - ساوه رفته بودیم و همین اشتباه موجب شد که با تأخیر به هنرستان برسیم.

تقریباً ساعت ۱۱ صبح به هنرستان امام صادق (ع) وارد شدیم. آقای جلیل قره‌باغی رئیس هنرستان به همراه یکی از معاون‌هایش منتظر ما بودند. آن‌ها ما را به سمت دفتر هنرستان راهنمایی کردند. در آنجا پس از آشنایی با میزبان و پذیرایی مختصر، با راهنمایی آقای قره‌باغی کارمان را آغاز کردیم.

هنرستان کشاورزی امام صادق (ع) یکی از هنرستان‌های بزرگ و موفق کشور است که در سال‌های اخیر توانسته است با تلاش و کوشش مدیران، هنرآموزان و هنرجویان خود موفقیت‌های زیادی هم در آموزش و هم در تولید محصولات دامی و زراعی کسب کند و خود بسنده شود.

این هنرستان، که در سال ۱۳۶۷ تأسیس شده، شبانه‌روزی و دارای ۱۵۰ هنرجوست. در ابتدا زیر پوشش اداره کل آموزش و پرورش شهری بود؛ اما بعد زیر نظر اداره آموزش و پرورش حسن‌آباد (فشافویه فعلی) قرار گرفت و در حال حاضر تابع اداره آموزش و پرورش شهرستان رباط کریم است.

آنچه در پی می‌آید گزارش بازدیدی است که اخیراً به اتفاق خانم دکتر بتول عطاران، سردبیر، آقایان علی محمد بخشوده مدیر داخلی و غلامرضا بهرامی، عکاس مجله رشد فنی و حرفه‌ای و کاردانش از این هنرستان داشته‌ایم. ساعت ۹ صبح روز یکشنبه است. از دفتر مجله

هنرستان امام صادق(ع) در یک نگاه کلی

هنرستان کشاورزی امام صادق(ع) در سال ۱۳۶۷ ه.ش در زمینی به وسعت ۱۴۷ هکتار در ۲۵ کیلومتر اتوبان تهران - قم تأسیس شده است. این هنرستان شبانه‌روزی ست و با داشتن امکانات آموزشی مناسب، کارگاه‌های مجهز، خوابگاه‌ها و سلف سرویس وسیع، ظرفیت جذب ۳۵۰ هنرجو را دارد.

تعداد هنرجویان این هنرستان در حال حاضر ۱۵۰ نفر و تعداد عوامل اجرایی، آموزشی، خدماتی ۳۸ نفر است، شامل مدیر، ۱۹ نفر کادر آموزشی، ۱۱ نفر نیروی خدماتی و هفت نفر معاون.

هنرجویان این هنرستان در سال اول دروس عمومی متوسطه را می‌گذرانند و در دو سال بعد در یکی از چهار رشته زراعت، غلات، باغبانی (ایجاد و نگهداری فضای سبز)، مرغداری صنعتی و گاو‌داری صنعتی ادامه تحصیل می‌دهند و پس از سه سال مدرک دیپلم در یکی از این چهار رشته را دریافت می‌کنند.

این هنرستان دارای ۹ کلاس آموزشی ست؛ یک کلاس برای هنرجویان سال اول با ظرفیت ۲۵ نفر، چهار کلاس برای هنرجویان پایه دوم و چهار کلاس برای هنرجویان پایه سوم. تعداد هنرجویان کلاس‌های پایه‌های دوم و سوم کمتر پیش‌بینی شده‌اند (۱۶ نفر) تا بتوانند از دروس عملی بهتر استفاده کنند و هنگام کار در کارگاه‌ها با مشکل روبه‌رو نشوند. پنجاه درصد هنرجویان در رشته‌های امور دامی و پنجاه درصد دیگر در رشته‌های امور زراعی باغی مشغول به تحصیل‌اند. آقای جلیل قره‌باغی کارشناس مدیریت با ۲۲ سال سابقه کار در آموزش و پرورش، از چهار سال پیش مسئولیت این هنرستان را بر عهده گرفته است.

امکانات آموزشی و رفاهی هنرستان

آقای جلیل قره‌باغی در پاسخ به این سؤال که چه امکانات آموزشی و رفاهی برای هنرجویان این هنرستان تدارک دیده‌اید، می‌گوید: «تأمین استادان و هنرآموزان مجرب (که تعدادی از آنها از دانش‌آموختگان همین هنرستان‌اند)، احداث کارگاه‌های مجهز در رشته‌های مختلف برای دروس عملی هنرجویان، سالن آی‌تی، سمعی و بصری و آزمایشگاه برای غنی‌سازی برنامه‌های آموزشی» رئیس هنرستان کشاورزی امام صادق(ع) در ادامه می‌افزاید: «ما امکانات رفاهی و ورزشی بسیار مناسبی مانند خوابگاه‌های مطلوب و مناسب،

سالن مطالعه و کتابخانه، سلف سرویس‌های مجهز، سالن بدن‌سازی، استخر، زمین چمن و تجهیزات مورد نیاز برای فوتبال، هندبال، تنیس روی میز و والیبال به‌منظور استفاده هنرجویان هنرستان تدارک دیده‌ایم و از این نظر هنرجویان کاملاً تأمین شده‌اند و همان‌طور که اشاره کردم، امکانات آموزشی و رفاهی این هنرستان پاسخ‌گوی ۳۵۰ هنرجوست، در صورتی که در حال حاضر فقط ۱۵۰ هنرجو در این هنرستان مشغول تحصیل‌اند».

هنرجویان از چه شهرهایی هستند؟

هنرجویان این هنرستان بیشتر از شهرهای اطراف برای ادامه تحصیل در این مجتمع آموزشی حضور یافته‌اند. آن‌ها بیشتر از اهالی شهرهای اسلام‌شهر، شهریار، بهارستان، رباط‌کریم، حسن‌آباد(فشافویه) و برخی مناطق شهر تهران‌اند و از روز شنبه تا چهارشنبه در این هنرستان به تحصیل اشتغال دارند. البته هنرستان در طول هفته دایر است و هیچ‌گاه تعطیل نمی‌شود، ولی هنرجویان روزهای پنجشنبه و جمعه تعطیل می‌شوند و به خانه‌های خود برمی‌گردند.

خودکفایی هنرستان

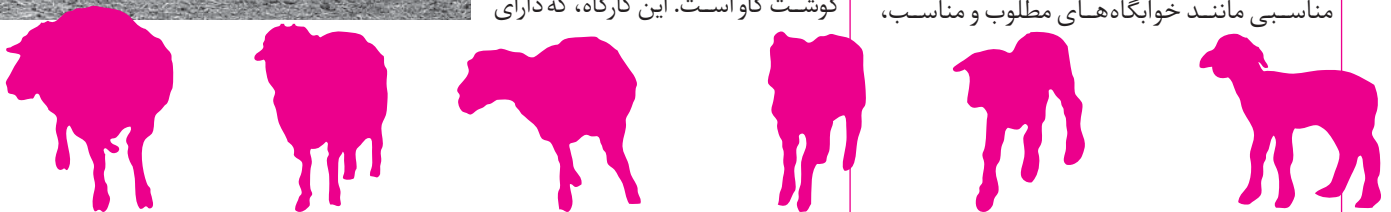
آقای جلیل قره‌باغی می‌گوید: «ما چهار سال پیش تصمیم گرفتیم که تولیدات دامی و زراعی هنرستان را افزایش دهیم و یک برنامه پنج‌ساله تهیه کردیم. امسال در سال چهارم این برنامه هستیم و خوشبختانه به خودکفایی رسیده‌ایم. وی می‌افزاید: «همه تولیدات هنرستان با مشارکت هنرآموزان و هنرجویان صورت می‌گیرد».

به گفته رئیس هنرستان کشاورزی امام صادق(ع)، این هنرستان دارای چندین کارگاه‌های آموزشی تولیدی ست و هدف اصلی آن‌ها آموزش هنرجویان و تولید محصولات دامی و زراعی ست.

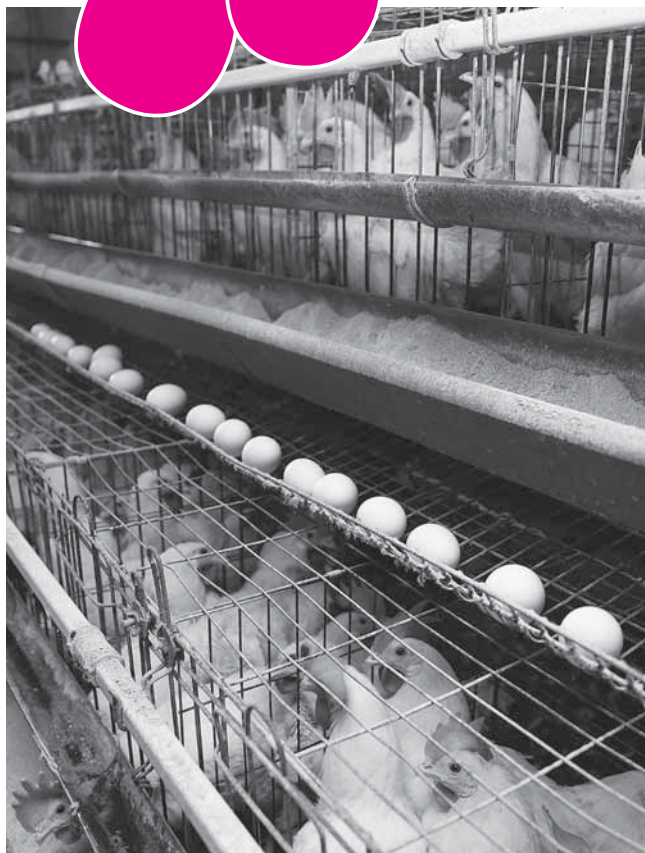
کارگاه آموزش گاو‌داری و گوسفندداری

یکی از کارگاه‌های بسیار فعال و پربازده این هنرستان، کارگاه آموزش گاو‌داری ست. تولیدات این کارگاه شیر و گوشت گاو است. این کارگاه، که دارای

آقای قره‌باغی: یک
برنامه پنج‌ساله
تهیه کردیم. امسال
در سال چهارم
این برنامه هستیم
و خوشبختانه
به خودکفایی
رسیده‌ایم. «همه»
تولیدات هنرستان با
مشارکت هنرآموزان
و هنرجویان صورت
می‌گیرد

۴۵ رأس گاو است، روزانه ۲۵۰ کیلو شیر تولید و سالانه ۱۰ تن گوشت (گاو) عرضه می‌کند.

در هنرستان امام صادق(ع)، علاوه بر کارگاه آموزش گاوداری، یک کارگاه آموزش گوسفندداری نیز راه‌اندازی شده، که دارای ۳۰۰ رأس گوسفند است و در سال ۱۲ تن گوشت گوسفند از طریق این کارگاه تولید می‌شود. همچنین بر اثر زایمان تعدادی از گوسفندان، تعداد آن‌ها رو به افزایش است. نژاد بیشتر گوسفندانی که در این کارگاه نگهداری می‌شوند از استان قزوین است که پرگوشت‌اند، با دنبه‌های کوچک‌تر و معمولاً دو قلوزا هستند.

طلایی هستند یا نه، می‌گوید: «ما تخم مرغ زرده طلایی تولید نمی‌کنیم. زیرا برای تولید تخم مرغ زرده طلایی باید یک ماده شیمیایی رنگی به دان مرغ‌ها اضافه کنیم تا زرده آن‌ها پررنگ شود. ولی چون ما معتقد به تولید محصولات ارگانیک هستیم و نمی‌خواهیم در این راه از مواد شیمیایی استفاده کنیم، استفاده از این مواد شیمیایی در دان مرغ‌ها را ممنوع کرده‌ایم. تولیدات ما کاملاً ارگانیک است.»

کارگاه آموزش جوجه گوشتی

یکی دیگر از کارگاه‌های آموزشی - تولیدی هنرستان امام صادق(ع)، کارگاه آموزش جوجه گوشتی است که ظرفیت سالن آن هفت هزار قطعه‌ای است. این جوجه‌ها بعد از ۵۰ روز به بازار عرضه می‌شوند. در این کارگاه جوجه گوشتی از هیچ نوع هورمونی استفاده نمی‌شود و برای پیشگیری از بیماری آن‌ها، فقط یک بار واکسینه می‌شوند. بنابراین تولید گوشت در این کارگاه نیز کاملاً ارگانیک است. خوراک اصلی این جوجه‌ها فقط دان‌های طبیعی است.

کارگاه آموزش زراعت

رئیس هنرستان امام صادق(ع) در معرفی کارگاه آموزش زراعت این هنرستان می‌گوید: «در این کارگاه ۱۰۰ هکتار جو، ۱۴ هکتار بونجه، ۱۰ هکتار ذرت علوفه‌ای برای تأمین خوراک دام‌های هنرستان کاشته‌ایم و در کنار این‌ها سه هکتار باغ آموزشی داریم تا دانش‌آموزان با مسائل باغداری و باغبانی آشنا شوند.»

کارگاه گلخانه

یکی دیگر از کارگاه‌های هنرستان امام

شورای مالی شش

نفره متشکل از

نمایندة ذی‌حسابی

اداره، مدیر

هنرستان، معاون

امور مالی، معاون

فنی، نماینده دبیران

ویکی از سرپرستان

دارد، که بر فروش

تولیدات نظارت

می‌کنند

یکی از مشکلات ما

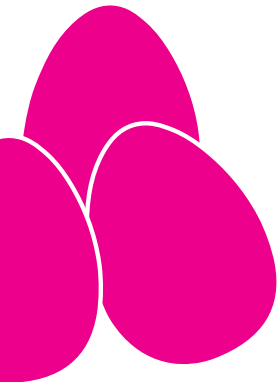
کمبود نیروی انسانی

در بخش خدمات

است

این هنرستان دارای ۱۵۰ هنرجواست ولی ظرفیت پذیرش ۳۵۰ هنرجور دارد

این هنرستان دارای چندین کارگاه آموزشی مانند کارگاه گاو‌داری صنعتی، کارگاه مرغ تخم گذار، کارگاه جوجه گوشتی، کارگاه گوسفند، کارگاه زراعت، کارگاه گلخانه و استخر ماهی ست

می‌گردد».

آقای قره‌باغی تأکید می‌کند: «اگر چه ما از تولید محصولاتمان درآمد نسبتاً خوبی داریم، ولی هزینه‌های هنرستان هم زیاد است. ما علاوه بر این که بخش زیادی از درآمدها را صرف هزینه‌های تولید و آموزشی می‌کنیم، باقی مانده را به کارهای آشپزخانه، شبانه‌روزی هنرستان و تجهیز کارگاه‌ها اختصاص می‌دهیم.

هنرستان ما تنها هنرستانی است که از اولیای هنرجویان هیچ کمکی دریافت نمی‌کند. تنها هزینه‌ای که خانواده‌ها برای فرزندانشان متحمل می‌شوند پول خرید کتاب و بیمه هنرجویان است».

استقبال مردم از هنرستان‌ها چگونه است؟

به گفته آقای قره‌باغی اگر درباره هنرستان‌ها توسط رسانه‌های گروهی به خصوص صدا و سیما، به درستی اطلاع‌رسانی شود، مردم به جایگاه هنرستان‌ها بیشتر واقف می‌شوند و از آن‌ها استقبال می‌کنند.

مردم را باید آگاه کرد که تحصیل در هنرستان‌ها چه امتیازاتی برای فرزندانشان دارد. در حال حاضر هنرجویان ما پس از طی دوره آموزشی، علاوه بر اخذ دیپلم کاردانش از سوی آموزش و پرورش، مدرک دیگری به نام دیپلم مهارتی از سوی وزارت جهاد کشاورزی دریافت می‌کنند.

هنرجویان هنرستان پس از دریافت دیپلم، می‌توانند بدون گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی در مقاطع آموزش عالی ادامه تحصیل دهند و از آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی و دانشگاه آزاد اسلامی با رقابتی بسیار آسان، مدارک کاردانی و کارشناسی دریافت کنند.

صادق (ع) کارگاه گلخانه است. گل‌ها و گیاهان مورد نیاز هنرستان در این کارگاه پرورش و تکثیر می‌شوند. در این گلخانه گل‌ها و گیاهانی پرورش داده می‌شوند که با خاک هنرستان همخوانی و هماهنگی داشته باشند. این گلخانه صرفاً جنبه آموزشی دارد و با کمک هنرجویان اداره می‌شود. قلعه‌زنی، پیوند و... در این گلخانه آموزش داده می‌شود.

استخر ماهی

هنرستان امام جعفر صادق (ع) دارای یک استخر آبی با ظرفیت ۱۳ هزار قطعه ماهی ست، که در آن ماهی سردابی تولید می‌شود. زمان تولید ماهی از مهرماه تا اسفندماه است و سالی یک بار در این استخر ماهی تولید می‌شود.

چگونگی فروش تولیدات هنرستان

جلیل قره‌باغی در پاسخ به این سؤال که تولیدات هنرستان را چگونه به بازار عرضه می‌کنید، می‌گوید: «هنرستان یک شورای مالی شش نفره متشکل از نماینده ذیحسابی اداره، مدیر هنرستان، معاون امور مالی، معاون فنی، نماینده دبیران و یکی از سرپرستان دارد، که بر فروش تولیدات نظارت می‌کند».

وی می‌افزاید: «درآمد حاصل از فروش محصولات تولیدی به حساب خزانه کشور واریز می‌شود و بعد از طی مراحل مجدداً به حساب هنرستان برگشت داده می‌شود».

رئیس هنرستان کشاورزی امام صادق (ع) خاطر نشان می‌سازد: «دو درصد از سود حاصل از تولیدات هنرستان در قالب تبصره ۷۵ به هنرجویان و هنرآموزان، طی ضوابطی، پرداخت می‌شود و معمولاً این سود نزدیک عید هر سال به آن‌ها تقدیم

آقای جلیل قره‌باغی:

اختیار کافی

نداشتن مدیریت،

به روز نبودن ابزار و

تجهیزات کشاورزی

و دامداری و کمبود

نیروی انسانی در

بخش خدمات

بخشی از مشکلات

و موانع پیشرفت

هنرستان است

این هنرستان در

سال ۱۰ تن گوشت

گاو، ۱۲ تن گوشت

گوسفند و روزانه

۲۵۰ کیلو شیر گاو

و ۱۶ کارتن تخم مرغ

تولید می‌کند

موانع و مشکلات هنرستان

از رئیس هنرستان امام صادق (ع) سؤال می‌کنیم برای پیشرفت و توسعه این هنرستان با چه موانعی روبه‌رو هستید؟

جلیل قره‌باغی در پاسخ به این سؤال می‌گوید: «یکی از مشکلات جدی و مهم ما اختیار کافی نداشتن مدیریت است. ما برای انجام دادن هر کاری، هر چند کوچک، مجوز اداره آموزش و پرورش را لازم داریم. این نوع مشکلات اداری همیشه مانع پیشرفت می‌شوند. برای مثال عرض می‌کنم ما صدها میلیون تومان آهن قراضه داریم که در هنرستان به درد هیچ کاری نمی‌خورد، ولی نمی‌توانیم آن‌ها را بفروشیم و جهت تأمین نیازهای اساسی هنرستان، مانند خرید تجهیزات کارگاه‌ها صرف کنیم».

به روز نبودن ابزار و تجهیزات کشاورزی هنرستان

مشکل دیگر ما این است که ادوات کشاورزی ما به روز نیستند. مثلاً تراکتور فرگوسن الان برای کارهای کشاورزی مناسب نیست و عمر مفید آن‌ها تمام شده است. ما در خصوص کشاورزی و دامداری به تجهیزات جدید و به‌روز نیاز داریم.

رئیس این هنرستان می‌افزاید: «یکی دیگر از مشکلات ما کمبود نیروی انسانی در بخش خدمات است. ما الان ۱۱ نفر نیروی انسانی در بخش خدمات داریم که شامل آشپز، سرایدار، خدمتگزار

هم می‌شوند و باید همه کارهای کارگاه‌ها، آشپزخانه و خوابگاه‌های موجود هنرستان را انجام دهند. در پست‌های سازمانی هنرستان، ما آبیاری، شبگرد و موتورنی نداریم. به نظر شما آیا ۱۴۷ هکتار زمین هنرستان به چنین افرادی نیاز ندارد؟»

وی در ادامه اظهار داشت: «روز بیستم اسفندماه سال گذشته (۹۲) ترانس برق ما را دزدیدند. انتظار ما این بوده و هست که برنامه‌ریزان آموزش و پرورش به کمک هنرستان‌ها بیایند و ساختار نیروی انسانی ما را تکمیل کنند. به نظر من اگر مسئولان، هنرستان‌های پویا و فعال می‌خواهند باید در ساختار نیروی انسانی هنرستان‌ها تجدید نظر جدی کنند. هیچ کارگاهی را در یک هنرستان کشاورزی نمی‌توان برای یک روز تعطیل کرد. هنرستان‌های کشاورزی در سال، یازده ماه فعالیت آموزشی دارند و بحث کاشت، برداشت و نگهداری از دام‌ها را در بیشتر اوقات سال داریم. هنرجویان در تابستان کارورزی خود را در هنرستان می‌گذرانند و هر رشته به تناسب خود ۲۴۰ ساعت کارورزی دارد.»

اضافه‌کاری برای هنرستان‌ها در نظر نگرفته‌اند

آقای قره‌باغی در ادامه صحبت‌های خود به یکی دیگر از مشکلات هنرستان اشاره می‌کند و می‌گوید: «با وجود آن که ساعات کاری هنرستان خیلی بیشتر از ساعات کاری سایر مدارس است و زمان آموزش در هنرستان از ساعت ۷/۴۰ دقیقه تا ۳ بعد از ظهر است، در حالی که در سایر مدارس از ۷/۴۰ تا ۱۲ ظهر است، ولی به عوامل اجرایی ما اضافه کار نمی‌دهند و اداره برای این موضوع رقمی در نظر نگرفته است. بحث اضافه‌کاری در هنرستان‌ها باید دیده شود زیرا اگر به این موضوع توجه نشود، نیروهای فعال و پرکار هنرستان را ترک می‌کنند.»

پیشنهاد برگزاری آزمون مهارتی

رئیس هنرستان کشاورزی رباط کریم در پایان پیشنهاد می‌کند آزمون مهارتی که در گذشته برگزار می‌شد و چند سال است که متوقف شده باید دوباره برگزار شود. زیرا این آزمون موجب می‌شود بین هنرستان‌ها رقابت به‌وجود آید و به ایجاد انگیزه در هنرستان‌ها منجر گردد.»

